

Levelek és emberek Szakkörök az iskolákban

Bonyodalmom egy cserépkályha körül Egy szülő fájdalma

Segítségért kéri levéllel fordult szerkesztőségünkhez P. T. A., egy nemrég épült családi ház tulajdonosa. A nagy gondnal és áldozattal emelt épületben ugyanis még január első felében sem volt kályha. T. A. pedig még június közepén megállapodott Sz. J. cserépkályhakészítő mesterrel, hogy október második felében felrakja a cserépkályhát. A kályha helyett azonban — többszöri sürgetés ellenére — csak ígéretet kapott. A hideg lakás T. A.-t arra késztette, hogy felkeresse a KIOSZ szegedi járási csoportját, s elpanaszolja, mennyire félrevezette Sz. J. A KIOSZ-ban felvetették a panaszt, s figyelemztették a kispapost: tegyen eleget vállalt kötelezettségének.

A KIOSZ-hoz egyébként M. I. és F. N.-né is elment problémájával, azzal a panasszal, hogy Sz. J. nekik sem rakta fel időben a kályhát. A KIOSZ intézkedett az ügyben, s a panaszok tisztázására beidézte a kályhamestert. Ő azonban nem tett eleget a felszólításnak, semmibe vette a felügyeleti szerv kérését. A KIOSZ ekkor az ügyet átadta az illetékes III. kerületi tanács ipari osztályának, hogy most már törvényes úton lépjenek fel a munkáját hanyagul végző kispapossal szemben.

Az igazságnak tartozunk azzal, hogy T. A. most végre megkapta az októberre ígért kályhát, s a kispapos megígérte, hogy addig nem vállal újabb munkát, amíg a tavalyi összes kötelezettségeinek eleget nem tesz.

az lett, hogy a mama meg-
unva a sok zaklatást, saját
lakásának konyhai részét
leválasztotta magának, a
szobát pedig átadta a fiának.
Ezután kérte, járuljon hoz-
zá a háztartásához, segítse
ő annyi, mint testvére, a
másik fiú. P. K.-ék ezt is
megtagadták, mondván, hogy
ott lakik velük, s akkor nem
kell fizetniük. A vitát végül
a bíróság döntötte el, köte-
lezte a fiút 250 forintos szü-
lőtartás fizetésére. Más sem
kellett a fiataloknak, mind-
ent elkövettek, hogy a ma-
mát kiűldözzék a lakásból. S
a szegény néni végülis —
távollevő másik fia tiltako-
zása ellenére — a szociális
otthonba ment.

Ott is volt kilenc hónapig,
de közben megdöntötték a la-
kaskérdést úgy, hogy a ma-
ma kicserélte saját helyisé-
gét ugyanabban a házban,
az udvari épületben lévő kis
lakásra. A néni nyugalma
most már viszonylag biztosít-
ott. A ház többi lakói, fő-
leg a közvetlen szomszédok
azonban sokat szenvednek
P. K.-ék viselkedésétől.

A fiatal házaspárral tör-
tént beszélgetés után az a
vélemény alakult ki, hogy
mindketten hasznos tagjai
társadalmunknak, hiszen
üzemük megbecsült dolgozói.
Jó volna azonban, ha az
együttélés szabályait nem-
csak munkahelyükön, ha-
nem legszűkebb otthonukban
is betartanák.

Barát János

Az első iskolai szakkörök-
ket nem sokkal a felszaba-
dulás után szervezték, azzal
a céllal, hogy a maguk saját
eszközeivel hozzájáruljanak
a tanulók önálló mun-
kára való neveléséhez. Az
azóta eltelt időben ezek a
szakkörök — mint a Művelő-
désügyi Minisztérium nemré-
giben megállapította — érté-
kes segítséget nyújtottak az
iskolák oktató- és nevelő-
munkájához.

Hogyan állunk e tekintet-
ben Szegeden? Erről tanács-
koztott a városi pártbizottság
mellett működő köznevelési
bizottság. A vita alapjául
szolgáló jelentés megállapí-
totta, hogy Szegeden — a
technikumokat nem számít-
va — az általános iskolák-
ban, a gimnáziumokban és az
úttörőházban összesen mint-
egy 3500 taggal 175 szakkör
működik. Ehhez kell számí-
tani azt a 24 sportszakkört
is, mely egyenként átlag húsz
taggal tevékenykedik. A fej-
lődést bizonyítja, hogy 1963-
ról 64-re mintegy harmincöt-
tel nőtt a szakkörök és négy-
százhatvennégy a tagok
száma. Jellemző adat az is,
hogy gimnáziumok tanulói
közül jóval többen vesznek
részt a szakköri munkában,
mint az általános iskolákban.
Ennek az az oka, hogy a 14
éven felüli fiatalok érdeklő-
dési köre kiforrottabb és erő-
teljesebb, mint az általános
iskolásoké.

A hibák között említette a
tanácskozás, hogy a technikai
jellegű és mezőgazdasági
szakkörök nem fejlődtek ki-
elégítően. Ez mindenek előtt
az általános iskolákra vonat-
kozik, a gimnáziumokban és
az úttörőház szakkörében
kedvezőbb a kép. A tanács-
kozáson javaslatként elhang-
zott, hogy az általános isko-
láknak szervezzék építőipari
szakköröket is. Ennek mun-
kája, akárcsak a többi tech-
nikai szakköré, jó irányban
befolyásolná a tanulók pá-
lyaválasztását is.

A szakkörök tartalmi mun-
kája azokon a helyeken, ahol
felismerték ennek jelentősé-
gét, jó és színvonalas. Töb-
bek között a Ságvári gyakor-
ló általánosban, a Gagarin és
a Madách iskolákban a mun-
ka tervszerű, s nagymérték-
ben a tanulók öntevékenysé-
gére épül. Néhány helyen vi-
szont nem áll többől a szak-
köri munka, mint a tananyag
unalmas ismételtetéséből. Al-

talános hiba, hogy a szakkö-
ri programok csak egy évre
szólnak. A legtöbb helyen hi-
ányzik az anyag négyéves,
fokozatosan bővülő és egy-
másra épülő terve. A fejlőd-
ést gátolja az is, hogy a
szakkörvezető személye igen
gyakran évenként változik.

A köznevelési bizottság ülé-
se foglalkozott az iskolai
KIOSZ-szervezetek és a szak-
körök kapcsolatával is, s meg-
állapította, hogy ez gyakran
csak formális. A szakköri
munka még nem mindenütt
vált a KIOSZ-tevékenység szer-
vesévé.

AZ EMBERI TEST — képtelenségekkel

A közelmúltban jelent meg
Kontra György—K. Bócz Ist-
ván *Az emberi test képek-
ben* című könyvecske. A
könyv az *Athenaeum Nyom-
da* dolgozóiak jó munkáját
dicséri. Sajnos, ez már nem
mondható el a szerzőkről. Ez
az ismeretterjesztés igényével
fellépő és főként antropoló-
giai szemléletű munka sok

vaskos tévedést tartalmaz.
Nézzünk ezek közül néhá-
nyat.

„A fej hossza egyenlő a
vállszélességgel” — állítják
a szerzők. A gyakorlat azt bi-
zonyítja, hogy a fejhossznak
több, mint kétszerese a váll-
szélesség. Egyébként a mellé-
kelt rajz is helytelenül szem-
lélteti ezt a viszonyt. Ugyan-
ezen az oldalon a kisgyermek
rajza inkább karikatúrának,
mint a viszonyokat hűen
visszaadó ábrának fogható
fel.

Más helyen ez olvasható:
„Az egyenlítőnél a sarkkörök
felé haladva egyre nagyobb
az átlagos testmagasság”. En-
nek cáfolatát maguk a szerzők
adják meg a következő
oldalon, mikor ezt írják: „A
pigmeusok rendkívül alacson-
nyak, annak ellenére, hogy
közülük a másik törzshöz.” A 18. oldalon egy „áll-
csücs nélküli” ember arcélét
tüntették fel. Ehhez csak any-
nyi megjegyzést, hogy a mai
ember (*Homo sapiens*) egyik
legjellemzőbb vonása az,
hogy a többi élőlényvel szem-
ben állcsúcsa van. Állcsücs
nélküli ember tehát nincsen!

A 20. oldalon „hosszúfejű
ember koponyája” jelöléssel
egy állat koponyája van fel-
tüntetve! Olyan koponya,
mint amelyen a rajzon látha-
tó, embernél nincsen. A „kul-
tikus torzított ősi koponyá-
ja” rajza teljesen hamis. A
torzított koponyák alakjáról
bárki meggyőződhet a Szege-
di Móra Ferenc Múzeum rég-
észeti kiállításában. Egyébként
ez nem az „ősök” volt
jellemző, hanem a népván-
dórlakori népeknél fordult
elő s éppen Szeged környé-
kén elég gyakori volt. Leg-
utóbb a tápéi ásatásnál ke-
rült elő egy példány.

Az emberfajta elterjedé-
sénél felüntetett „szteatop-
gid” emberfajtaról most sze-
retem tudomást. Az igaz,
hogy a negrid nagyrasszon
belül van egy khoisanid faj-

Jobb fogászati ellátás

Az Egészségügyi Miniszté-
rium tervei szerint az idén
1200-zal növelik a napi szak-
orvosi munkaórák számát.
Idén az egyetemekenről 180
fiatal fogorvos kerül a ren-
delőkbe és ezzel különösen a
falvakban bővül a fogászati
szakellátás.

Az Egészségügyi Miniszté-
rium az illetékesekkel olcsón
és gyorsan megépíthető fog-
orvosi rendelő lakás típus-
tervét dolgoztatta ki. A ren-
delő-lakásokat részben álla-
mi hozzájárulásból, részben
a községfejlesztési alaphól
építik fel. A rendelők fel-
szereléséről, a szükséges
fűtőgépekről, fogászati szé-
kekről a minisztérium gon-
doskodik. (MTI)

A gyógyítás közkatonaí

— Nővére, kedves, iga-
zítsa meg a párnámat! Nő-
vére, legyen szíves, hozzon
egy kis vizet! Jaj, nővére,
szóljon a doktornak, nagyon
rosszul érzem magam —
hangzik a nap minden órá-
jában, sőt percében a kérés
a szegedi kórházakban.

S a nővére szalad, mint-
ha nem is két keze lenne,
annyi helyen tesz eleget. Ezt
csinálja a Szegedi I. sz. Kór-
házban immár több mint öt
éve Kiss Szabó Istvánné, ez
a kedves, mosolygós arcú,
fiatal asszonyka.

S amikor felhangzik a
szokványos kérdés, hogy mi-

ért lett ápolónő, a sokszor
elhangozott feleletet halljuk,
de ezúttal azt érezzük: a
szavak mögött igaz, mély
emberi érzések vannak.

— Hivatástudatból, ember-
szeretből — így mondja
egyszerűen. Hisz van-e szebb
dolog, mint beteg embere-
ket segíteni, s nagyobb
öröm, mint gyógyultan látni
azt az embert, akit néhány
hétrel azelőtt súlyos beteg-
sége hozta be a kórház seb-
észeti osztályára?

Az ápolónők munkája nem
könnyű. Sokakat elriaszt a
három műszak, a betegekkel
való foglalkozás, s a szerény

fizetés. De Kiss Szabó Ist-
vánné, s a vele együtt dol-
gozó Szauer Jánosné ápoló-
nő mindezt szívesen, érzel-
ssel végzi.

— A legnehezebb a dél-
előtti műszak. Ilyenkor kell
a betegeket előkészíteni mű-
tétre, egyik vizit követi a
másikat, a gyógyultak men-
nek, s az új betegek jönnek
— magyarázza Szauer Já-
nosné. — Egy-egy ápolónőre
mintegy 15—18 beteg gon-
dázása jut. S ez igazán nem
sablonmunka. Minden beteg-
gel másként kell beszélni,
bánni. Egyik érzékenyebb,
másik vidámabb. Néhányan
mindenért megértődnek, de
nekünk nem szabad érzé-
kenykedni, az a fontos, hogy
a beteg meggyógyuljon. És
szerencsére az orvostudo-
mány segítségével a nagy
többség gyógyultan távozik
kórházunkból.

— Vannak betegek, akik
heteket töltenek a kórház-
ban. Megismerjük hozzátar-
tozóikat, gondjaikat, bajai-
kat — mondja Kiss Szabó
Istvánné. — Együtt izgulunk
velük, sikerül-e a műtét, s
utána a gyógyulás. S a be-
tegek többsége hálás. Igen
gyakran kapunk köszönő-
levelet, de nem ritka az sem,
hogy virágcsokrot küld-
denek a kedves betegek.
Legutóbb például húsz szál
vörös rózsát kaptam egy elő-
zőleg súlyos betegségben
szenvető betegemtől, aki
legnagyobb örömünkre tel-
jesen gyógyultan távozott.
De sajnos vannak szomorú
emlékek is. Nehéz kötele-
sége is van néha az ápoló-
nőnek.

Felváltva elevenítik fel az
emlékeket, felvillan egy-egy
beteg esete, gyógyulásának
története, s a két ápolónő
arca valósággal ragyog, amik-
or ezekről az életnek meg-
mentett emberekről beszél-
nek. Ők biztosan nem fog-
ják „anyagként” kezelni a
betegeket, hanem továbbra
is mindenkor meglátják ben-
nük az érző, betegséggel,
gondokkal viaskodó embert.
S ha egy kicsit úgy érzik,
hogy odaadó gondozásuk
hozzájárult a gyógyuláshoz,
ez új erőt ad a további ne-
hez, fáradságos, egész em-
bert kívánó munkájukhoz.

Horulicz Mária

Alulmaradt az óceán Az „Atomani” tengerészeinek helytállása

Az „Atomani” szovjet ha-
lászahajó tengerészai az el-
múlt 24 órában emberfeletti
harcot folytattak hajójuk
megmentéséért. A Bering-
tengeren váratlanul orkán
támadt, de tízméteres kul-
lámok nem is jelentettek ak-

kora veszélyt, mint a zord
hideg. A hőmérő mínusz 20,
majd mínusz 25 fokot mu-
tatott. A hajó hamar jég-
páncélba öltözött, s a pán-
cél súlya óránként 15—20
tonnával növekedett.

A tengerészek és halászok
megállás nélkül törték a je-
get, de a harc egyenlőtlen
volt. A gépészek a fűtőolaj
átszivattyúzásával próbálták
ellensúlyozni a veszélyes dő-
lést. Az emberek alig álltak
már a lábukon, a jobb oldali
fedélzet víz alá került. A
pusztulás elkerülhetetlennek
látszott. Ekkor hárman a je-
ges vízbe vetették magukat
és részben víz alatt dolgoz-
va, igyekeztek megszabadí-
tani a hajó oldalát a hatal-
mas jéggombóktól.

A vállalkozás sikerült, az
„Atomani” kiegyszeredett.
Az orkán közben lényege-
sen veszített erejéből, s a
hajó folytatni tudta útját.
(MTI)

Magyar filmbemutatók Ghanában

Hazánk felszabadulásának
közélg századik évfordulója
tiszteletére accraí nagykö-
vetségünk egyhetes kiállí-
tással egybekötött magyar
filmbemutató sorozatot ren-
dezett Észak-Ghana több kö-
zépiskolájában. A diákok kö-
rében nagy sikere volt az
Alba Regia című játéknak,
valamint a Magyar rapszódia
című zenés dokumentum-
filmnek.

Nemzetközi tudományos ülésszak a főiskolán

Március 22—27 között —
hazánk felszabadulása 20.
évfordulójának tiszteletére
— nemzetközi tudományos
ülésszakot rendeznek a Sze-
gedi Tanárképző Főiskolán.
Tegnap délelőtt dr. Csukás
István igazgató és dr. Nagy
István igazgatóhelyettes tá-
jékoztatta az ülésszak pro-
gramjáról és előkészületeiről
a szegedi sajtó képviselőit.

Az ötnapos tudományos
tanácskozáson — az oktatási
reformhoz kapcsolódva — a
tanárképzés pedagógiájának
elvi és gyakorlati kérdéseit
vitatják meg. Nyolc előadás
hangzik majd el, a többi kö-
zött a hallgatókon végzett
pszichológiai vizsgálatok ta-
nulásairól, a kommunista
pedagógus személyiségének
formálásáról, a világnézeti
nevelés problémáiról és
módszereiről, a modern tech-
nikai eszközök alkalmazásá-
ról, valamint a levelezőokta-
tatás problémáiról. Az elő-
adásokat a szegedi főiskola

tanárai, oktatói tartják: dr.
Geréb György, dr. Zentai
Károly, dr. Drien Károly, dr.
Tóth Ferenc, dr. Megyeri Já-
nos, Bor Pál, Kelemen Já-
nosné és dr. Szabó László.

A konferencián részt vesz-
nek az Uzgorodi Állami
Egyetem, a Potsdami Pedagó-
gikai Főiskola és a Nyitri
Pedagógiai Fakultás képví-
selői is. A külföldi vendégek
korrefereátumokkal vesznek
részt az ülésszak munká-
jában.

A tanácskozáson elhangzó
előadások téziseit a résztve-
vőknek előre megküldik, a
felszólalásokat pedig azonnal
négy — orosz, német, szlo-
vák és magyar — nyelvre
fordítják.

Az ülésszak idején nyílik
meg a Horváth Mihály utcai
képtárban a főiskola mű-
vésztanárainak kiállítása. A
főiskola női kara pedig hang-
versenyt ad a Tisza Szálló
nagytermében.

A Nőtanács jubileuma

Ezerkilencszáznegyvenötben
alakult meg az MNDSZ, a
mai Nőtanács elődje. Az első
nőszervezet Szegeden 1924-
ben alakult, a Maros utcai
munkásokotthonban. Alapító
tagjai közül például Báhr
Jánosné, Fábán Albertné,
Ö. Lengyel Jánosné és
Schwarz Lipótné még min-
dig aktív tagjai a rókusai Nő-
tanácsnak. Példát mutatnak
a fiataloknak ügybuzgal-
mukkal, munkaszeretettelük.

1945 előtt mostoha körü-
lmények között dolgoztak a
nőszervezet tagjai. A Sze-
gedi Gyermekbarát Egyesi-
let gyűjtési akciói segítségével
néhány szegény gyermek
felruháztak. Amikor a Hor-
thy-korszakban betiltották a
gyermekszerepeltetését, a
szegedi nőbizottság és a szin-

játékosok segítették a gyer-
mekbarát egyesületet. A sze-
gedi nőszervezet munkáját
egy évre szaktította meg a
német megszállás. A felsza-
badulás után azonban ha-
marosan újra erőssé, szerve-
zetté vált a nőmozgalom.

A Nőtanács megalakulá-
sának 20. évfordulója alkalmá-
ból a Kossuth Lajos su-
garúti művelődési otthonban
a rókusai Nőtanács és a nép-
front közös vacsorán emlé-
kezett meg az elmúlt idő-
szak harcairól, feladatairól,
eredményeiről. A vacsorán
megjelentek kedves megle-
petés fogadta: a Vasútforgal-
mi Technikum diákjai han-
gulusok másorral köszöntöt-
ték őket.

Waltner Mihály